

İmalat PMI endeksi üst üste yedinci ayda da 50'yi aşamadı.

Sanayideki daralma istihdamı da etkiledi

BÜYÜMENİN öncü göstergelerinden **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** imalat PMI endeksi üst üste yedinci ayda da eşik değeri olan 50'nin altına kalarak daralma sinyali verdi. Takip edilen 10 ana sektör arasında yalnızca gıda ürünleri sektöründe PMI, 50'nin üzerinde değeri aldı. En sert daralma ise ekimde, eylüle kıyasla 5.7 puanlık gerileme

kaydedilen ağaç ve kağıt ürünlerinde görüldü. Girdi maliyetleri keskin bir şekilde artmaya devam ederken, ihracattaki yavaşlama ekimde de sürdü. Raporda, "İstihdam ve satın alma faaliyetlerinde de gerileme kaydedildi. Ancak bazı firmalar, personel sayılarındaki düşüşe gönüllü istifaların neden olduğunu bildirdi" denildi. (SÖZCÜ)

DİP SEVİYEDEN DÖNDÜ**İmalat sanayii daralma sinyali veriyor**

■ **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** satın alma yöneticileri endeksi (PMI) ekim ayında salgın yılından beri görülen en dip seviyeden döndü.

Bununla birlikte endeks 50 eşik değerinin altında kalarak daralma sinyali vermeye devam etti. **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI, ekimde 45,8'e yükselmekle birlikte eşik değer 50'nin altında kalarak faaliyet şartlarında bozulma sinyali vermeye devam etti. Bir önceki ay endeks 44,3 ile salgın yılından bu yana en düşük seviyeyi işaret etmişti.

İSO Türkiye İmalat PMI'de kısmi iyileşme

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), ekimde 45,8'e yükseldi. İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, eylülde 44,3 olan manşet PMI

ekimde 45,8'e yükselmekle birlikte eşik değer 50'nin altında kalarak faaliyet koşullarında bozulma sinyali vermeye devam etti. Rapora göre imalat sanayii sektörünün geniş bir kesimi açısından zorlu faaliyet koşulları sürdü.

Zayıf talep istihdam ve siparişi vurdu

Ekonomide yavaşlamanın sinyalleri **İSO Türkiye** İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nde de kendini göstermeye devam ediyor. İmalat göstergesi **İSO** PMI ekimde 45,8 olurken, 7 aydır aralıksız daralmaya işaret etti. **Maliyet artışı**larında önemli neden olarak Türk lirasının değer kaybının gösterildiği raporda, "Yeni siparişlerdeki durgunluğun etkisiyle istihdam ve satın alma faaliyetlerinde gerileme kaydedildi" denildi.

FOTOGRAF: KARAR ARŞİVİ

Türkiye'de **sanayinin** öncü verileri olarak kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO)**, **Türkiye** İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI) Ekim 2024 Raporu açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, eylülde 44,3 olan manşet PMI ekimde 45,8'e yükselmekle birlikte eşik

değer 50,0'nin altında kalarak faaliyet koşullarında bozulma sinyali vermeye 7 aydır devam ediyor. Sektörün performansı nisan ayından bu yana düşüş eğilimi gösterdi. Zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalmasına ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı. Buna bağlı olarak, imalatçılar üretimi üst üste yedinci ay

azalttı. Ancak tüm bu göstergelerdeki düşüşler eylül ayına kıyasla hafifledi. Yeni siparişlerdeki durgunluğun etkisiyle istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de gerileme kaydedildi. Ancak bazı firmalar, personel sayılarındaki düşüşe gönlüllü istifaların neden olduğunu bildirdi. Bu arada girdi stoklarında Mayıs 2020'den bu yana en yüksek oranlı azalma ger-

çekleşti. Enflasyonist baskılar, yılın son çeyreğinin başında da hafiflemeye devam etti. Girdi maliyetleri belirgin bir şekilde arttı, ancak söz konusu artış yaklaşık bir buçuk yılın en düşük hızında gerçekleşti. Nihai ürün fiyatları enflasyonunda da düşüş kaydedildi. Türk lirasındaki zayıflık, maliyet artışının önemli bir nedeni olmaya devam etti. Anket katılımcıları,

buğday gibi bazı ham madde fiyatlarında ve nakliye maliyetlerinde de artış bildirdi. Son olarak, tedarikçi performansının eylülde son dokuz ayın ilk iyileşmesini kaydetmesinin ardından, ekimde girdi teslimat süreleri yeniden artış gösterdi. Ancak veriler, teslimat sürelerindeki uzamanın oldukça ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. — **EKONOMİ SERVİSİ**

'ZORLU TALEP KOŞULLARI TÜRK İMALAT SEKTÖRÜNÜ BASKILAMAYA DEVAM EDİYOR'

■ **İstanbul Sanayi Odası Türkiye** İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Üretim, yeni siparişler ve istihdam gibi birçok önemli alt göstergedeki yavaşlamanın ekim ayında hafiflemesine rağmen, son veriler zorlu talep koşullarının Türk imalat sektörünü baskılamaya devam ettiğini gösterdi. Firmaların, girdi stoklarını yaklaşık son dört buçuk yılın en yüksek oranında azaltması dikkat çekti. Anketin nispeten olumlu bir sonucu ise enflasyonist baskıların azalmaya devam etmesi ve en azından büyümenin önündeki bu özel engelin etkisini azaltması oldu" dedi.

GIDA ÜRÜNLERİ HARİÇ TÜM SEKTÖRLERDE ÜRETİM AZALDI

■ **İstanbul Sanayi Odası Türkiye** Sektörel PMI ekim ayı raporuna göre takip edilen 10 sektörden dokuzunda üretim azalırken, bunun tek istisnası gıda ürünleri oldu. Üretimde en sert yavaşlama ise ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydedildi. Bu sektördeki daralma, Covid-19 pandemisinin 2020'deki ilk dalgasından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Benzer şekilde, yeni siparişlerde de artış kaydeden tek sektör gıda ürünleri olurken en sert düşüş ise giyim ve deri ürünlerinde gözlemlendi.

GİRDİ FİYATLARI SON 6 AYIN ZİRVESİNDE

■ Verileri yorumlayan ekonomist İris Cibre, "Ekim enflasyonunda, gıda çok kuvvetli gelebilir. Neden? Toplam imalat **sanayi PMI endeksi** yüzde 3,4 arttı ve yüzde 45,8 olarak gerçekleşti. Fakat, hala yavaşlamaya işaret eden bölgede. Sektörler içinde gıda üretimi hariç tamamı bozulmaya işaret ediyor. Fakat, önemli bir vurgu var! Girdi ve ürün fiyatları ekimde, son 6 ayın zirvesine yükselmiş" ifadelerini kullandı.

İmalat sanayiindeki daralma devam ediyor

ISO Türkiye İmalat PMI ekim ayında, 44,3 seviyesinden 45,8'e yükselmekle birlikte eşik değeri olan 50'nin altında kalarak faaliyet koşullarında bozulma sinyali vermeye devam etti. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Sektörün performansı nisan ayından bu yana düşüş eğilimi gösterdi. Zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalmasına ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı. Buna bağlı olarak, imalatçılar üretimi üst üste yedinci ay azalttı. Ancak tüm bu göstergelerdeki düşüşler eylül ayına kıyasla hafifledi. Yeni siparişlerdeki durgunluğun etkisiyle istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de gerileme kaydedildi. (AA)

İmalat PMI'da daralma sinyali sürüyor

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, eylülde 44,3 olan manşet PMI, ekimde 45,8'e yükselmekle birlikte eşik değeri 50'nin altında kalarak faaliyet koşullarında bozulma sinyali vermeye devam etti. Rapora göre takip edilen 10 sektörden dokuzunda üretim azalırken, bunun tek istisnası gıda ürünleri oldu. Üretimde en sert yavaşlama ise ağaç ve kağıt ürünlerinde

kaydedildi. Bu sektördeki daralma, COVID-19 pandemisinin 2020'deki ilk dalgasından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Benzer şekilde, yeni siparişlerde de artış kaydeden tek sektör gıda ürünleri olurken en sert düşüş ise giyim ve deri ürünlerinde gözlemlendi. S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, raporu değerlendirmesinde "Firmaların, girdi stoklarını yaklaşık son dört buçuk yılın en yüksek oranında azaltması dikkat çekti. Anketin nispeten olumlu bir sonucu ise enflasyonist baskıların azalmaya devam etmesi ve en azından büyümenin önündeki bu özel engelin etkisini azaltması oldu" yorumunu yaptı. /**02**

FAALİYET KOŞULLARINDA BOZULMA SİNYALİ DEVAM ETTİ

ISO Türkiye İmalat PMI ekim ayında 45,8'e yükseldi

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, ekimde 45,8'e yükselmekle birlikte eşik değer 50'nin altında kalarak faaliyet koşullarında bozulma sinyali vermeye devam etti. Sektörün performansı nisan ayından bu yana düşüş eğilimi gösterdi. Zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalmasına ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı.

Sektörün performansı nisan ayından bu yana düşüş eğilimi gösterdi. Zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalmasına ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı. Buna bağlı olarak, imalatçılar üretimi üst üste yedinci ay azalttı. Ancak tüm bu göstergelerdeki düşüşler eylül ayına kıyasla hafifledi. Yeni siparişlerdeki durgunluğun etkisiyle istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de gerileme kaydedildi. Ancak bazı firmalar, personel sayılarındaki düşüşe gönüllü istifaların neden

olduğunu bildirdi. Bu arada girdi stoklarında Mayıs 2020'den bu yana en yüksek oranlı azalma gerçekleşti.

10 sektörden 9'unun üretimi azaldı

Ekim ayı raporuna göre takip edilen 10 sektörden 9'unda üretim azalırken, bunun tek istisnası gıda ürünleri oldu. Üretimde en sert yavaşlama ise ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydedildi. Bu sektördeki daralma, Covid-19 pandemisinin 2020'deki ilk dalgasından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Benzer şekilde, yeni siparişlerde de artış kaydeden tek sektör gıda ürünleri olurken en sert düşüş ise giyim ve deri ürünlerinde gözlemlendi.

Eylülde üç sektörün artış kaydetmesiyle nispeten olumlu beklentiler gösteren yeni ihracat siparişleri ekim ayında yalnızca gıda ürünlerinde büyüme sergiledi. Elektrikli ve elektronik ürünler ile kara ve deniz taşıtları sektörleri ise ihracatta yeniden yavaşlamaya geçti.

Gıdada üretim toparlandı enflasyon arttı

İmalat PMI'da izlenen 10 sektör içinde gıda üretiminde gözlenen hızlı artış dikkat çekti. Üretim artarken enflasyon da zirveye çıktı. İHBİR Başkanı Kazım Taycı, artışı okulların açılmasına ve soğuk sezona bağladı. İTB Başkanı **Ali Kopuz**, bakliyat dönemine işaret etti.

GIDA PMI DİPTEN DÖNDÜ

Gıda sektörü PMI endeksi Şubat 2024'te 55,7 seviyesine çıkarak sektör faaliyetlerinde hızlanmaya işaret etmişti. Temmuz 2024 itibarıyla 48,9 endeks değerine düşerek faaliyetlerde yavaşlamaya işaret eden gıda sektörü PMI'ı, üç aylık durgunluğun ardından ekimde hızlı bir dönüş yaptı.

Türkiye İmalat PMI, ekimde 45,8'e yükseldi. Eylül ayındaki 44,3 düzeyindeki PMI endeksi pandemi döneminden bu yana en düşük seviye idi. Ekim ayında PMI'da artış gözlenirse de eşik değer 50'nin altında kalarak faaliyet koşullarında bozulmasın yalı verdi. PMI verilerinin seyrine bakıldığında sektörün performansı nisan ayından bu yana düşüş eğiliminde. Satın alma yöneticileri ile yapılan anketin çıktılarına göre zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalmasına ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı.

Girdi maliyetlerinde artış gözlemlendi

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI ekim ayı raporuna göre, imalat sanayi sektörünün geniş bir kesimi açısından zorlu faaliyet koşulları sürdü. Olumlu

İmalat genelinde maliyet ve fiyatta enflasyon yavaşlıyor

Öte yandan Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Ekim 2024 dönemi sonuçlarının detaylarına baktığımızda girdi maliyetleri belirgin bir şekilde arttı ancak söz konusu artış yaklaşık bir buçuk yılın en düşük hızında gerçekleşti. Nihai ürün fiyatları enflasyonunda da düşüş kaydedildi. S&P Global Market Intelligence

Ekonomi Direktörü Andrew Harker, PMI verilerine ilişkin değerlendirmesinde, "Firmaların, girdi stoklarını yaklaşık son dört buçuk yılın en yüksek oranında azaltması dikkat çekti. Anketin nispeten olumlu bir sonucu ise enflasyonist baskıların azalmaya devam etmesi ve en azından büyümenin önündeki bu özel engelin etkisini azaltması oldu" dedi.

gelişmelerin gözlemlendiği tek sektör, üretim, yeni siparişler ve istihdamın yeniden büyümeye geçtiği gıda ürünleri oldu. Türk gıda imalatçıları üretimi, üç aylık yavaşlamanın ardından ekimde yeniden büyümeye geçti. Takip edilen tüm sektörler arasında yalnızca gıda sanayicileri üretim hacminde artış sağlayabildi. Bu artış yeni siparişlerdeki topar-

lanmayla birlikte gerçekleşirken, istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de güçlü iyileşmeler kaydedildi. Sektörün hem girdi maliyetlerinde hem de nihai ürün fiyatlarında enflasyon son altı ayın zirvesine çıktı ve takip edilen on sektör içerisindeki en yüksek düzeylerde kaydedildi. Bununla birlikte izlenen 10 sektörde de girdi maliyetleri genel olarak keskin

bir şekilde artmaya devam etti.

Gıda PMI'ındaki hızlı artışa ilişkin DÜNYA'ya konuşan İstanbul Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İHBİR) Başkanı Kazım Taycı, "Okulların açılması önemli sebep. Sezon daha doğrusu. Çocukların yazlıklardan, sokaktan çekilip ev rutinine girmesinin de etkisi var. Özellikle atıştırmalık tarafında bunu söyleyebiliriz. Kantinlerin dolmasını yanında, evde olan çocuklar için anne ve babalar çikolata, şeker, bisküvi gibi atıştırmalıkları tutuyorlar. Evde düzenli yemek de başlıyor. Elbette sezon nedeniyle gıda sanayiinde hububat ve bakliyat ürünlerinin üretimi de etkiliyor" dedi. **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)** Yönetim Kurulu Üyesi ve **İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı (İTB)** Başkanı **Ali Kopuz**, bakliyat toplanma zamanı olması nedeniyle üretimin arttığını söyledi. ■

İmalatta zorlu koşullar sürüyor

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) İmalat **sanayi** satın alma yöneticileri endeksi (PMI) açıklandı. Ekim ayında 45.8'e olarak açıklanan endeks imalat sektöründe daralmanın yavaşlasa da sürdüğüne işaret etti.

Üretim, yeni siparişler, satın alma faaliyetleri ve istihdamdaki daralmanın hızı bir önceki aya kıyasla azaldı. Hem girdi hem de mamul mal fiyatlarında daha hafif artışlar görüldü. PMI verilerini değerlendiren S&P Global Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Üretim, yeni siparişler ve istihdam gibi başlıca değişkenlerde daralma hızı ekimde yavaşlamış olsa da son veriler Türkiye'de imalat sektörünün zorlu talep koşulları nedeniyle baskı altında kalmaya devam ettiğini gösterdi" dedi.

4

Spot

TAKVİM

Yurtiçi Veriler

4 Kasım 10:00:
Ekim enflasyonu

5 Kasım 14:30:
Reel kur endeksi

8 Kasım 10:00:
Enflasyon Raporu

Yurtdışı Veriler

5 Kasım: ABD Başkanlık seçimleri

7 Kasım 22:00:
FED faiz kararı

8 Kasım 18:00:
ABD Michigan güven endeksi

5 dakikada 1 hafta

Enflasyon beklentilerinde iyileşme

Ekim'de sektörel enflasyon beklentilerinde iyileşmeye yaşandı. 12 ay sonrasına yönelik enflasyon beklentileri piyasa katılımcıları için 0,1 puan azalarak yüzde 27,4 reel sektör için 1,6 puan azalarak yüzde 49,5 hanehalkı için 4,4 puan azalarak yüzde 67,2 seviyesine geriledi.

Son verilere göre hanehalkı enflasyon beklentileri Nisan 2022'den sonraki en düşük düzeyine indi.

9 Ayda yabancı turist sayısı yüzde 6,7 arttı

Eylül ayında Türkiye'yi ziyaret eden yabancı sayısı yüzde 4,64 artışla 6 milyon 54 bin 431'e, toplam ziyaretçi sayısı ise yüzde 5,69 artarak 6 milyon 871 bin 48'e ulaştı.

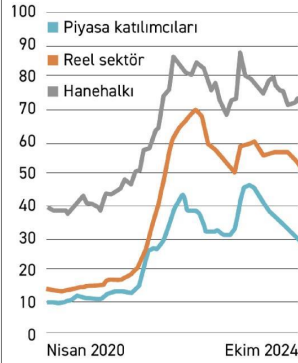
Ocak-Eylül döneminde yabancı ziyaretçi yüzde 6,75 artışla 41 milyon 858 bin, toplam ziyaretçi sayısı yüzde 8,74 artışla 49 milyon 181 bin 228'e çıktı.

Emtia fiyatlarında düşüş beklentisi

Dünya Bankası tarafından açıklanan Emtia Piyasaları Görünüm Raporu'na göre emtia fiyatlarının petrol stoklarında beklenen fazlalığa bağlı olarak 2024'te yüzde 3,4, 2025'te yüzde 5,1 düşeceği, brent petrol fiyatının bu yıl 80 dolar seviyesinde tamamlayacağı, 2025'te 73 dolara gerileyeceği tahmin edildi. Küresel gıda

Enflasyonda kim ne bekliyor?

fiyatlarının ise bu yıl yüzde 8,5, 2025'te yüzde 4 gerilemesi bekleniyor.

ABD ve Euro Bölgesinde büyüme

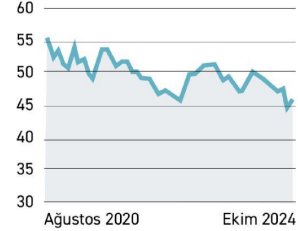
ABD'de açıklanan öncü verilere göre ekonomi üçüncü çeyrekte yıllıklandırılmış bazda %2,8 büyüdü. Euro Bölgesi ise üçüncü çeyrekte çeyreklik bazda %0,4, yıllıklandırılmış bazda yüzde 0,9 büyüme ile beklentilerden iyi bir performans gösterdi. Büyüme son 10 çeyreğin en yüksek hızına ulaştı.

İSO PMI dipten Döndü

Eylül'de 44,3 olan **PMI endeksi**, Ekim'de 45,8'e yükseldi. Endeks 7 aydır 50'nin altında değerler alıyor.

Ekim verisinde 10 sektörün sadece birinde (gıda) sektörel

PMI Türkiye

PMI Eylül PMI Ekim

Ana Metal	42,3	44,4
Giyim ve Deri	42,5	42,6
Tekstil	42,6	43,5
Metalik Olmayan Mineral	43	43,3
Makine ve Metal	43,5	43,7
Kimya, Plastik	43,6	47,3
Kara ve Deniz taşıtları	44,2	43,2
Elektrik-Elektronik	45,7	45
Ağaç ve Kağıt	46,5	40,8
Gıda	47,7	52,4

PMI 50'nin üzerine çıkabildi. Bununla birlikte 10 sektörden 7'sinde endeks değerleri Eylül'ün üzerine çıktı. Ağaç ve kağıt ürünleri hem tüm sektörler içinde en düşük değeri aldı, hem de önceki aya göre en sert daralan sektör oldu.

İSO PMI endeksi Eylül'de 2020'den bu yana en düşük değerine inmişti. Ekim'deki kısmi yükseliş bu açıdan önemli. Bu veri aynı zamanda son çeyreğe ait ilk veri.

Sanayide daralma devam ediyor. Kasım ve Aralık aylarında endeksin alacağı değerler **sanayi** sektörünün büyüme performansı açısından önemli olacak.

• **DR. BADERARSLAN**
-EKONOMİ Gazetesi yazarı

Spot Analiz

5

Stopaj artırımı örtülü faiz indirimi anlamına gelmez

Standart TL mevduatta vadelere göre stopaj oranlarında 2.5 puanlık artırıma gidildi. Cumhurbaşkanlığı kararı ile yapılan değişikliklerle 6 ay vadeli mevduatta stopaj oranı yüzde 7,5'ten yüzde 10'a, 1 yıla kadar vadeli mevduatta yüzde 5'ten yüzde 7,5'e, 1 yıldan uzun vadelerde ise yüzde 2,5'ten yüzde 5'e yükseltildi. Düzenlemenin yürürlük süresi 31 Ocak 2025 olarak belirlendi. Bankacılık sektörü kaynakları stopaj artırımının devletin vergi gelirlerinde bir artırım yaratacağını bankanın maliyetini azaltmayacağı için kredi faizlerinde bir değişim yaratmayacağını dile getirdi. Uzmanlar bu değişikliği örtülü faiz indirimi yorumu yapılmasının da yanlış olduğuna dikkat çekti.

Cumhurbaşkanlığı kararı yatırım fonlarındaki stopaj avantajının uzatılmadığını da ortaya koydu. Yatırım fonlarında para piyasası, borçlanma araçları, kıymetli madenler, döviz ve yabancı hariç fon sepeti, döviz hariç katılım fonlarında yüzde 7,5 olan stopaj yüzde 10 olarak uygulanacak. Hisse yoğun fonlarda ise yüzde 0 stopaj uygulaması devam edecek. Kur korumalı mevduat stopaj oranlarında değişiklik yapılmadı, 1 yıldan uzun olan kur korumalı mevduatlarda yüzde 0 olan stopaj oranı yüzde 5'e çıktı. Tüm stopaj değişiklikleri yeni alımlar ve mevduatlarda geçerli olacak.

► TL mevduat ve yatırım fonlarında stopaj oranları artırıldı. 2.5 puanlık artış vergi gelirlerini artırıcı ve normalleşme hedeflenen bir hamle olarak değerlendirilirken bankacılık sektörü kaynakları bu artırımla dövize veya hisseye kayış olacağını da düşünmüyor.

Yani daha önceden yaptığınız mevduat veya aldığınız yatırım fonu varsa onların stopajı eski oranlardan hesaplanacak.

Faizde asıl TCMB'nin hamlesi etkili olur

Bankacılık sektörü kaynaklarının verdiği bilgiye göre mevduat ve fonlarda stopaj artırımının örtülü faiz indirimi olarak yorumlanması doğru değil. Kaynaklar, bu durumun genel ekonomiye etkisinin daha önemli olduğunu belirtti. Merkez Bankası faiz indirimi yaptığında parasal aktarım mekanizmasının etkin çalıştığı bir sistemde, mevduat ve kredi faizleri de aynı ya da ona yakın bir hızla düştüğünü hatırlatan kaynaklar faiz artırımında da tersinin geçerli olduğunu vurguladı.

Kaynaklar, stopaj artırımının sonrasında mevduattan daha çok vergi verileceği anlamına geldiğini dile getirirken eski oranı göre farkın da devlete gittiğini ve bunun banka açısından kredi faizini düşürücü bir etkisi olmadığını dikkat çekti. Bu durumu farkı devlet aldığı ve bankaları etkileyen bir durum olmaması

şeklinde anlatan kaynaklar "Sizin gelirinizin azalması başka, ekonomideki genel faiz seviyesinin düşmesi fazla. Burada örtülü örtüsüz bir şey yok. Kaldı ki diyelim ki vatandaş dövize yöneldi, bankalar mevduat faizini artırmayacak mı?" diye konuştu.

Vergi gelirini artırıcı hamle

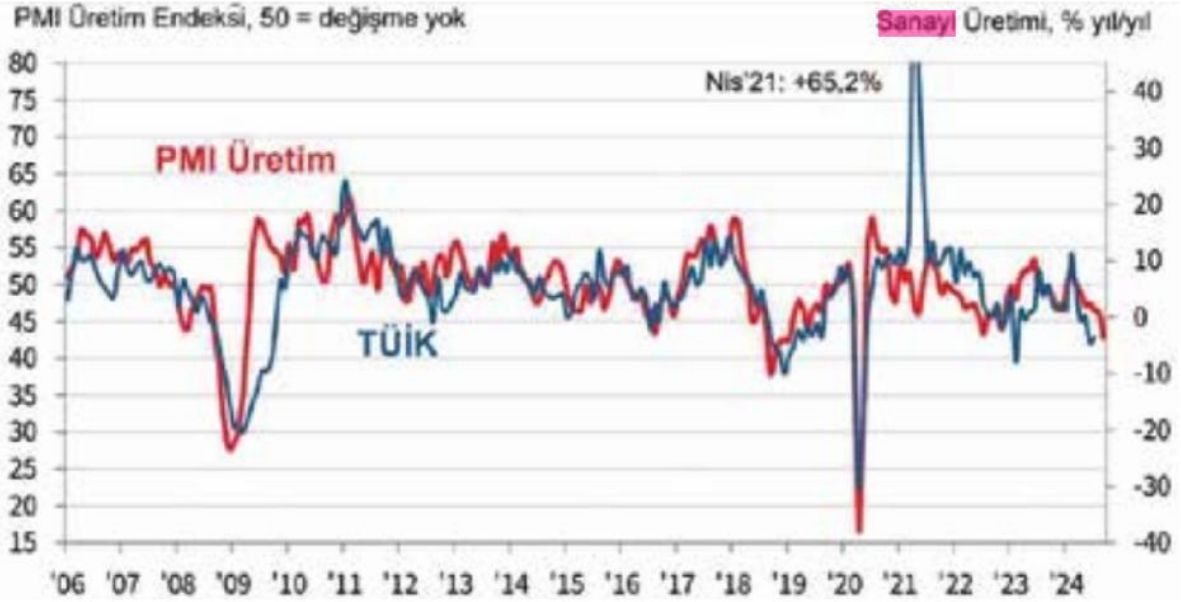
Hazine'nin uzun süredir her şekilde destek verdiği TL konusunda artık daha rahat olması ve bir denge oluşması nedeniyle desteklerden bir kısmını çektiğinin düşünülebileceğini söyleyen kaynak faizin de yeterince yüksek olduğunu kaydetti. Stopaj artırımının vergi gelirini artırıcı bir hamle olduğuna işaret eden kaynak uzun süredir TL'nin cazip olması açısından sağlanan desteklerin azaltılıp vergi gelirinin artırılmasının yani aslında bir nevi normalleşme hedeflendiğini vurguladı. Kaynak, stopaj artırı diye dövize ya da hisseye kayış olacağını da düşünmediğine dikkat çekti.

• ŞEBNEM TURHAN

**BU VERİYE
DİKKAT**

%10

► 6 aya kadar vadeli TL mevduatta 3 ay geçerli stopaj oranı

İSO TÜRKİYE İMALAT PMI EYLÜL'DE 44,3 OLDU

Ağustos ayında 47,8 olan manşet **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** PMI, Eylül ayında 44,3'e geriledi. Söz konusu yavaşlama Mayıs 2020'den bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti ve faaliyet koşullarındaki bozulma eğilimi altıncı aya ulaştı. Yeni siparişlerin zayıf seyrine bağlı olarak üretim de üst üste altıncı kez, aylık bazda yavaşlama kaydetti. Üretimdeki daralma aynı zamanda Mayıs 2020'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Liradaki zayıflık ve ham madde fiyatlarındaki yükseliş, Eylül ayında girdi maliyetlerinin daha da artmasına yol açtı. Takip edilen on sektörün tamamında üst üste üçüncü ay yeni siparişler yavaşladı. En belirgin ivme kaybı giyim ve deri ürünlerinde görülürken, en hafif yavaşlama gıda ürünlerinde gerçekleşti.

İSO PMI ekimde 45.8'e yükseldi

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Anketin nispeten olumlu bir sonucu ise enflasyonist baskıların azalmaya devam etmesi ve en azından büyümenin önündeki bu özel engelin etkisini azaltması oldu" dedi.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), ekimde 45,8'e yükseldi.

İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, eylülde 44,3 olan manşet PMI ekimde 45,8'e yükselmekle birlikte eşik değeri 50'nin altında kalarak faaliyet koşullarında bozulma sinyali vermeye devam etti.

Rapora göre imalat sektörünün geniş bir kesimi açısından zorlu faaliyet koşulları sürdü. Olumlu gelişmelerin gözlendiği tek sektör, üretim, yeni siparişler ve istihdamın yeniden büyümeye geçtiği gıda ürünleri oldu. Girdi maliyetleri genel olarak keskin bir şekilde artmaya devam etti.

Sektörün performansı nisan ayından bu yana düşüş eğilimi gösterdi. Zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalmasına ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı. Buna bağlı olarak, imalatçılar üretimi

üst üste yedinci ay azalttı. Ancak tüm bu göstergelerdeki düşüşler eylül ayına kıyasla hafifledi.

Yeni siparişlerdeki durgunluğun etkisiyle istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de gerileme kaydedildi. Ancak bazı firmalar, personel sayılarındaki düşüşe gönüllü istifaların neden olduğunu bildirdi.

Türkiye İmalat PMI raporu, girdi stoklarında Mayıs 2020'den bu yana en yüksek oranlı azalma gerçekleştiğine işaret etti.

Enflasyonist baskılar, yılın son çeyreğinin başında da hafiflemeye devam etti. Girdi maliyetleri belirgin bir şekilde arttı ancak söz konusu artış yaklaşık bir buçuk yılın en düşük hızında gerçekleşti. Nihai ürün fiyatları enflasyonunda da düşüş kaydedildi.

Liradaki zayıflık, maliyet artışının önemli bir nedeni olmaya devam etti. Anket katılımcıları, buğday gibi bazı ham

madde fiyatlarında ve nakliye maliyetlerinde artış bildirdi.

Son olarak, tedarikçi performansının eylülde son 9 ayın ilk iyileşmesini kaydetmesinin ardından ekimde girdi teslimat süreleri yeniden artış gösterdi. Ancak veriler teslimat sürelerindeki uzamanın oldukça ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti.

Takip edilen 10 sektörden dokuzunda üretim azalırken bunun tek istisnası gıda ürünleri oldu. Üretimde en sert yavaşlama ise ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydedildi. Bu sektördeki daralma Kovid-19 salgınının 2020'deki ilk dalgasından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Benzer şekilde yeni siparişlerde de artış kaydeden tek sektör gıda ürünleri olurken en sert düşüş ise giyim ve deri ürünlerinde gözlendi.

Eylülde üç sektörün artış kaydetmesiyle nispeten olumlu belirtiler gösteren yeni ihracat siparişleri

ekim ayında yalnızca gıda ürünlerinde büyüme sergiledi. Elektrikli ve elektronik ürünler ile kara ve deniz taşıtları sektörleri ise ihracatta yeniden yavaşlamaya geçti.

Kara ve deniz taşıtları sektöründe ise anket geçmişi en sert istihdam azalışı gerçekleşti.

Ekim ayında girdi maliyetlerindeki artışlar izlenen 10 sektörden altısında ivme kaybetmesine rağmen yüksek seviyelerde seyretti. Girdi fiyatlarında en hızlı yükseliş gıda ürünlerinde görülürken en yavaş artış kimyasal, plastik ve kauçuk sektöründe kaydedildi.

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti:

"Üretim, yeni siparişler ve istihdam gibi birçok önemli alt göstergedeki zayıflamanın ekim ayında hafiflemesine rağmen, son veriler zorlu talep koşullarının Türk imalat sektörünü baskılamaya devam ettiğini gösterdi. Firmaların, girdi stoklarını yaklaşık son dört buçuk yılın en yüksek oranında azaltması dikkati çekti. Anketin nispeten olumlu bir sonucu ise enflasyonist baskıların azalmaya devam etmesi ve en azından büyümenin önündeki bu özel engelin etkisini azaltması oldu."

AA

Daralma sinyalleri İSO PMI endeksine yansdı

Ekonomik büyümede öncü gösterge niteliği taşıyan **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI anketinin ekim sonuçları açıklandı. Ekimde PMI 45,8 oldu. Ekim değeri, imalat sektöründe iyileşmeyi ifade eden eşik değeri 50'nin bu ay da altında kaldı. Sektörün performansı nisan ayından bu yana düşüş eğilimi gösterdi. Zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalmasına ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı. Buna bağlı olarak, imalatçılar üretimi üst üste yedinci ay azalttı. Ancak tüm bu göstergelerdeki düşüşler eylül ayına kıyasla hafifledi. Yeni siparişlerdeki durgunluğun etkisiyle istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de geri-

leme kaydedildi. Ancak bazı firmalar, personel sayılarındaki düşüşe gönüllü istifaların neden olduğunu bildirdi. Bu arada girdi stoklarında Mayıs 2020'den bu yana en yüksek oranlı azalma gerçekleşti. Raporla, "Enflasyonist baskılar, yılın son çeyreğinin başında da hafiflemeye devam etti. Girdi maliyetleri belirgin bir şekilde arttı, ancak söz konusu artış yaklaşık bir buçuk yılın en düşük hızında gerçekleşti. Nihai ürün fiyatları enflasyonunda da düşüş kaydedildi. Türk lirasındaki zayıflık, maliyet artışının önemli bir nedeni olmaya devam etti. Anket katılımcıları, buğday gibi bazı ham madde fiyatlarında ve nakliye maliyetlerinde de artış bildirdi" ifadeleri yer aldı.

Ekonomi Servisi

İSO Türkiye İmalat PMI ekimde 45,8

HABER MERKEZİ - İstanbul Sanayi Odası (İSO)
Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) anketinin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değeri olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, eylülde 44,3 olan manşet PMI ekimde 45,8'e yükselmekle birlikte eşik değeri 50'nin altında kalarak faaliyet koşullarında bozulma sinyali vermeye devam etti.

Sektörün performansı nisan ayından bu yana düşüş eğilimi gösterdi. Zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalmasına ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı. Buna bağlı olarak, imalatçılar üretimi üst üste yedinci ay azalttı. Ancak tüm bu göstergelerdeki düşüşler eylül ayına kıyasla hafifledi. Yeni siparişlerdeki durgunluğun etkisiyle istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de gerileme kaydedildi. Ancak bazı firmalar, personel sayılarındaki düşüşe gönüllü istifaların neden olduğunu bildirdi.

10 **sanayi** sektörünün 9'unda üretim düştü

İstanbul Sanayi Odası (İSO)

satın alma yöneticileri endeksi (PMI), eşik değeri olan 50,0'ın altında kalarak daralma işareti vermeye devam etti. Eylül'de 44,3 olan manşet PMI ekimde 45,8 oldu. Takip edilen 10 sektörden 9'u, faaliyet koşullarının bozulması nedeniyle üretimi azalttı

EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değeri olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, eylül'de 44,3 olan manşet PMI ekimde 45,8'e yükselmekle birlikte eşik değeri 50,0'nin altında kalarak **sanayi** faaliyetlerinde daralma işareti vermeye devam etti.

Nisan ayından bu yana daralma eğilimi gösteren **sanayide**; zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalması ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşla-

manın devam etmesi etkili oldu.

Rapora göre imalat **sanayi** sektörünün geniş bir kesimi açısından zorlu faaliyet koşulları sürdü. Olumlu gelişmelerin görüldüğü tek sektör, üretim, yeni siparişler ve istihdamın yeniden büyümeye geçtiği gıda ürünleri oldu. Takip edilen diğer sektörlerin tümü üretim düşürdü. Girdi maliyetleri genel olarak keskin bir şekilde artmaya devam etti.

İSTİHDAMDAN GERİLEME

İmalat **sanayide** üretim üst üste yedinci ay azaldı. Ancak düşüşler eylül ayına kıyasla hafifledi. Yeni siparişlerdeki durgunluğun etkisiyle istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de gerileme kaydedildi.

Girdi maliyetleri belirgin bir şekilde artarken söz konusu artış yaklaşık bir buçuk yılın en düşük hızında meydana geldi. Anket katılımcıları, buğday gibi bazı ham madde fiyatlarında ve nakliye maliyetlerinde de artış bildirdi.

EN SERT İSTİHDAM AZALIŞI MEYDANA GELDİ

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI ekim ayı raporuna göre takip edilen 10 sektörden 9'unda üretim azalırken, bunun tek istisnası gıda ürünleri oldu. Üretimde en sert yavaşlama ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydedildi. Yeni siparişlerde de artış kaydeden tek sektör gıda ürünleri olurken en sert düşüş ise gi-

yim ve deri ürünlerinde görüldü.

Yeni ihracat siparişleri ekim ayında yalnızca gıda ürünlerinde büyümeye sergiledi. İmalatçılar, iş yükündeki hafifleme nedeniyle, dördüncü çeyreğe girilirken çalışan sayılarını azaltma yoluna gitti. Sadece gıda ürünleri ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri istihdamını artırırken, en keskin düşüş tekstil sektöründe kaydedildi. Kara ve deniz taşıtları sektöründe ise anket geçmişinin en sert istihdam azalışı meydana geldi.

MALİYET ARTIŞI İVME KAYBETTİ

Ekim ayında girdi maliyetlerindeki artışlar, izlenen 10 sektörden altısında ivme kaybetmesine rağmen yüksek düzeyde seyretti. Girdi fiyatlarında en hızlı yükseliş gıda ürünlerinde görüldü, en yavaş artış ise kimyasal, plastik ve kauçuk sektöründe kaydedildi. Metalik olmayan mineral ürünler sektöründe, talebi canlandırmaya yönelik çabaların etkisiyle nihai ürün fiyatları yaklaşık dört buçuk yıldır ilk kez düşüş gösterdi.

Diğer sektörlerin satış fiyatlarında ise genelde ılımlı artışlar görüldü. Ancak, son altı ayın en yüksek enflasyonunu kaydeden gıda ürünleri başta olmak üzere bazı sektörler nihai ürün fiyatlarını belirgin şekilde artırmaya devam etti. Son olarak ekim ayında tedarikçilerin teslimat süreleri, takip edilen on sektörden sadece üçünde kısaldı.